

Šu 11 tisk. nov. způsobem správným a neodporovatelným, nelze spatřovati vadnost rozsudku v tom, že obžalovanému nebyl trest vyměřen podle této vyšší sazby. I v tomto směru bylo zmateční stížnost soukromého obžalobce zamítnouti jako nedůvodnou.

Čís. 2625.

Spoluviny na zločinu (utržení na cti) dopouští se podle Šu 5 tr. zák. nejen ten, kdo zločinné rozhodnutí v přímém pachateli vyvolá, nýbrž i kdo přímého pachatele ve zločinném rozhodnutí jinak se v něm utvořivším utvrzuje (intelektuální pomocník).

Udáním a obviněním ve smyslu Šu 209 tr. zák. jest takové tvrzení skutečností, jímž se určitá osoba stává podezřelou, že spáchala určitý zločin. K tomu není zapotřebí, by se použilo slov obzvláště výstižných, jakýkoliv odchylný výklad vylučujících; stačí, je-li podezření onoho rázu výsledkem nenuceného výkladu slov pachatelem použitých.

U vrchnosti udává nejen, kdo oznamuje jí zločinný skutek, o němž vrchnost ještě nemá vědomosti, nýbrž i kdo sesiluje — byť za pátrání vrchností již zahájeného — předpoklad vrchnosti, že skutek ten se stal, vlastními údaji, zvláště údaji o vlastních postřezích ke skutku se vztahujících.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1927, Zm II 369/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 16. března 1926, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem utržení na cti podle Šu 209 tr. zák., zločinem spoluviny na zločinu utržení na cti podle §§ 5, 209 tr. zák. a zločinem podvodu podle Šu 197, 199 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Námítky hmotněprávního rázu lze shledati v tvrzení stížnosti: 1. že spoluobžalovaná K-á přišla k stěžovatelce po hádce s L-ovou s konečným rozhodnutím, že učiní trestní oznámení na L-ovy a že tedy toto rozhodnutí nepřivodila teprve stěžovatelka; 2. že stěžovatelka neřekla vůči četnictvu, že L. sám ukradl věci, které L-ová na dvoře věšela, ba ani, že věci ty jsou kradenými součástkami vojenskými, a že byla povinna, odpovídati četnickému strážmistru, věc vyšetřujícímu, na otázky, které kladl z vlastního popudu. Námítky neobstojí. To, co rozhodovací důvody zjišťují z dotyčné části výpovědi spoluobžalované K-é, že stěžovatelka jí poradila, by učinila na L-a oznámení u četnictva a oznámila, co ví — nevylučuje ovšem, že K-á byla v době, kdy jí stěžovatelka tak radila, beztak rozhodnuta, že oznámení učiní, to tím méně, že rozhodovací důvody reprodukují na jiném místě ze svědecké výpovědi K-é údaj, že učinila ono oznámení, protože žije s manžely L-ovými

v nepřátelství. Avšak spoluviny na zločinu nedopouští se podle §u 5 tr. zák. jen, kdo zločinné rozhodnutí v přímém pachateli vyvolal, nýbrž i kdo přímého pachatele ve zločinném rozhodnutí jinak v něm se utvořivším utvrzoval, jinými slovy nikoliv jen intelektuální původce, jehož rada byla jedinou, nýbrž i intelektuální pomocník, jehož rada byla jednou z více příčin toho, že se přímý pachatel ku zločinnému jednání rozhodl. Nezáleží proto na tom, zda byla K-á v době rady stěžovatelčiny beztak již odhodlána k trestnímu oznámení, či nikoliv. Rozhodným jest a stačí, že stěžovatelka ono rozhodnutí vůle K-é radou, by oznámila četnictvu, co ví, schvalovala a prohlubovala, ač podle dalšího rozsudečného zjištění musila věděti, že L-ovi erárních součástí doma nemají, t. j. věděla, že K-ou bude na L-a oznámen zločin vymyšlený.

Udáním a obviněním ve smyslu §u 209 tr. zák. rozumí se takové tvrzení skutečností, jímž se určitá osoba stává podezřelou, že spáchala určitý zločin. K tomu není zapotřebí, by se použilo slov obzvláště výstižných, jakýkoliv odchylný výklad vylučujících. Stačí, je-li podezření onoho rázu výsledkem nenuceného výkladu slov pachatelem použitých. Proto nezáleží ani na tom, že stěžovatelka neřekla četníku přímo, že věci, jež u L-ů viděla, byly vojenskému eráru ukradeny, nebo že je ukradl sám L., ani na tom, že vojenských věcí lze nabýti i poctivým způsobem, jelikož i takové věci se někdy prodávají civilním zájemníkům. Stačí, že udala, jak rozsudek zjišťuje, četníku, že viděla L-ovou věšeti prostěradla a slamníky s černou značkou a pokrývky podobné vojenským a že L. byl po převratě zaměstnán u nějakého vojenského velitelství, dále, že uvedené jí vojenské součástky asi odtud pocházejí. Neboť nenucený, přirozený výklad těchto projevů jest ten, že L. je podezřelý, třebaž ne přímo usvědčen, že odňal věci ty pro svůj užitek z držení vojenského oddělení bez jeho svolení v době, kdy byl u něho zaměstnán. Že tomu tak jest, dokazuje skutečnost, že na základě tohoto udání stěžovatelčina netoliko četnictvo v pátrání pokračovalo, nýbrž i státní zastupitelství, přesněji k jeho návrhu soud zavedl vyhledávání proti L-ovi pro zločin krádeže. Nastal-li z činu stěžovatelčina, ovšem ve spojení s jednáním spoluobžalované tento účinek, nelze důvodně pochybovati ani o tom, že čin stěžovatelčin byl způsobilým účinek ten přivoditi, pročez lze ponechati stranou, že způsobilosti té zákon pro udání u vrchnosti ani nepředpokládá. U vrchnosti udává netoliko, kdo oznamuje jí zločinný skutek, o němž vrchnost ještě nemá vědomosti, nýbrž i kdo sesiluje — byť za pátrání vrchností již zavedeného — předpoklad vrchnosti, že skutek ten se stal, vlastními údaji, zvláště údaji o vlastních postřezích ke skutku se vztahujících. Proto nezáleží na tom, že stěžovatelka učinila závadné projevy na dotaz četníka, který ji vyslychal následkem oznámení jinou osobou (spoluobžalovanou K-ou) již učiněného. Rozhodným jest a stačí, že stěžovatelka sesílila svými údaji podezření již tu jsoucí, vyjevivši vrchnosti v projevech o udánlivých zvláštních postřezích další pŕtahy o zločinném skutku vrchností vyšetřovaném. Povinností stěžovatelky bylo odpověděti na otázky četníkovy podle pravdy; k udání nepravdy nejen že nebyla povinna, nýbrž nebyla k tomu ani oprávněna.